

CẨM nang du lịch Hải Dương

Điểm du lịch

1 Đảo Cò Chi Lăng Nam

- **Địa chỉ** thôn An Dương, xã Chi Lăng Nam, huyện Thanh Miện, tỉnh Hải Dương. Địa điểm này nằm cách thành phố Hải Dương 30km và cách trung tâm thủ đô Hà Nội chừng 70km về phía Đông.
- **Giờ mở cửa:** 6:00- 18:00 mỗi ngày, kể cả ngày lễ, Tết.
- **Giá vé/ chi phí:** 10.000 – 20.000 VND/người.
- **Phân loại điểm du lịch** Tham quan trải nghiệm, thiên nhiên
- **Nguồn thông tin**
<https://ticotravel.com.vn/dao-co-chi-lang/>
- **Thông tin về địa điểm:**

Đảo Cò Chi Lăng còn được biết đến với các tên gọi như Đảo Cò Chi Lăng Nam hay Đảo Cò Thanh Miện. Đây là một khu du lịch sinh thái nổi tiếng, thú hút rất đông du khách đến tham quan.

Hòn đảo này có diện tích khoảng 31.000ha, diện tích mặt hồ An Dương bao quanh hơn 90.000ha. Đây là nơi trú ngụ của hàng vạn loài cò, vạc và chim nước quý hiếm. Hiện nay, khu du lịch gồm có 2 đảo:

Đảo chính là đảo 3A nằm ở phía Tây hồ An Dương có diện tích khoảng 4.500m².

Đảo phụ 3B nằm phía Đông của hồ, có diện tích hơn 7.100m².

Đảo Cò Chi Lăng Nam được biết đến với cảnh quan thiên nhiên thoáng đãng và bình yên, đậm chất thôn quê Bắc Bộ. Khi đến đây, du khách có thể ngắm nhìn hàng nghìn con cò trắng bay rợp trời, đặc biệt là vào lúc hoàng hôn buông.

Ngoài việc ngắm cảnh, du khách còn có thể tham gia các hoạt động như đi thuyền, đập vệt trên hồ và thưởng thức không khí trong lành của vùng quê. Hiện nay, Đảo Cò Chi Lăng không chỉ là điểm đến lý tưởng cho những ai yêu thiên nhiên mà còn là nơi học tập và nghiên cứu thú vị cho học sinh – sinh viên.

• Các thông tin khác - Cách di chuyển

Nếu du khách muốn đến khám phá khu du lịch Đảo Cò Thanh Miện Hải Dương thì có thể tham khảo hướng dẫn di chuyển bên dưới:

Từ thành phố Hải Dương:

Từ thành phố Hải Dương, bạn có thể đến Đảo Cò bằng xe máy hoặc ô tô riêng. Theo đó, bạn lái xe xuất phát theo đường QL.38B rồi rẽ vào đường ĐT.392B và tiếp tục đi thẳng đến Đảo Cò.

Từ Hà Nội:

Với những ai muốn đến Đảo Cò Chi Lăng, du khách có thể lựa chọn các phương án di chuyển sau:

Bằng xe máy hoặc ô tô riêng: Xuất phát từ trung tâm Hà Nội, bạn đi theo đường Quốc lộ 5 hướng đi Hải Phòng. Đi khoảng 40km đến ngã tư Quán Gỏi, bạn rẽ phải vào đường ĐT.392B. Tiếp tục đi thẳng đến thị trấn Thanh Miện, sau đó hỏi đường người dân địa phương để đến khu du lịch.

Bằng xe khách: Du khách bắt xe từ bến xe Gia Lâm đi tuyến Thanh Miện – Bến Trại. Khi đến Thanh Miện, bạn bắt xe ôm hoặc taxi đến khu du lịch Đảo Cò Thanh Miện Hải Dương.

2 Cây vải tổ

- **Địa chỉ** xã Thanh Sơn, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương
- **Phân loại điểm du lịch** Danh thắng
- **Nguồn thông tin**
<https://www.ivivu.com/blog/2023/02/ngam-nhin-cay-vai-to-hai-duong-lau-nam-nhat-viet-nam/>
- **Thông tin về địa điểm:**

Người có công trồng cây vải tổ là cụ Hoàng Văn Cơm (sinh năm 1848). Cụ Cơm tên thật là Phúc Thành, nhưng vì có công đem giống vải về cho quê hương, cũng là đem cơm gạo ấm no nên được dân làng gọi là cụ Cơm. Câu chuyện về cây vải được người dân khắc cốt ghi tâm, lấy đó làm niềm tự hào mỗi khi kể với du khách.

Theo ghi chép, cụ Cơm trước đây làm thương gia buôn hoa quả từ Hải Dương ra Hải Phòng. Năm 1870, trong một lần dự tiệc cưới của người Hoa Kiều ở Hải Phòng, cụ được nếm loại vải ngon nên đã mang ba hạt vải về ươm ở nhà vườn ở thôn Thút Lãm.

Do khí hậu, thổ nhưỡng thích hợp nên cả ba hạt đều nảy mầm, phát triển xanh tốt. Nhưng trong số này chỉ có một cây vải cho quả thơm ngon đặc biệt. Cây vải sinh trưởng tốt, đến mùa trái chín, cụ mời mọi người trong làng đến thưởng thức, ai cũng tấm tắc khen.

Do loại vải này có nguồn gốc từ người Thiều Châu, Trung Quốc nên vải có tên gọi vải thiều như ngày nay. Từ cây vải đó có vị thơm ngon đó, cụ Hoàng Văn Cơm đã chiết cành nhân giống ra vườn nhà và tặng cho người thân, bà con trong vùng.

Năm 1958, cán bộ và nhân dân thôn Thút Lãm đã chọn ra những quả vải ngon nhất để biếu Bác Hồ. Đến năm 1960, nhân phong trào làm vườn hợp tác và tết trồng cây do Bác khởi xướng, vải Thút Lãm được nhân giống tích cực ở nhiều vùng khác trong tỉnh và các tỉnh lân cận.

Đến nay tuy đã tồn tại nhiều năm nhưng cây vải tổ chưa có dấu hiệu cần cỗi mà vẫn rất xanh tốt, sai trái mỗi mùa vải đến. Cây vẫn đang được người dân giữ gìn, chăm sóc rất cẩn thận và là điểm đến hấp dẫn, khơi gợi sự tò mò của khách du lịch trong và ngoài nước.

Vào khoảng tháng 5 – tháng 6 hàng năm, cây vải tổ bắt đầu cho quả chín. Cây cho quả rất sai, đến hàng tạ quả. Quả của cây vải tổ có vỏ đỏ hơn quả của các cây khác, kích thước quả nhỏ nhưng cùi dày, ráo nước, khi ăn có vị giòn, ngọt đậm đà.

Đây cũng là thời điểm nhiều khách du lịch đến tham quan, chiêm ngưỡng cũng như thưởng thức vải thiều của cây vải tổ. Cây vải là vật báu, là niềm tự hào nhiều thế hệ của người dân xứ Thanh Hà và cả những du khách thập phương đã từng đến đây.

3 Khu di tích quốc gia đặc biệt Côn Sơn - Kiếp Bạc

- **Địa chỉ** thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương
- **Giờ mở cửa:** mở cửa tất cả các ngày trong tuần từ thứ 2 đến Chủ nhật (Cả các ngày Lễ, Tết trong năm)
- **Phân loại điểm du lịch** Di tích lịch sử - văn hóa
- **Nguồn thông tin**
<https://vnexpress.net/cam-nang-du-lich-hai-duong-4462664.html>
- **Thông tin về địa điểm:**

Côn Sơn - Kiếp Bạc là khu di tích lịch sử gắn liền với tên tuổi các anh hùng, danh nhân văn hóa đất Việt như Trần Hưng Đạo và Nguyễn Trãi.

Nơi đây là quần thể di tích lịch sử gắn liền với những chiến công hiển hách của dân tộc trong ba lần quân dân nhà Trần đánh thắng quân Nguyên Mông thế kỷ XIII và cuộc kháng chiến 10 năm của nghĩa quân Lam Sơn chống quân Minh ở thế kỷ XV.

Đã đến Côn Sơn, du khách không thể không leo lên sườn núi Kỳ Lân thơ mộng, với đỉnh núi được gọi là Bàn Cờ Tiên. Còn sườn bên phải núi Kỳ Lân, nơi Nguyễn Trãi dựng nhà dạy học, nay vẫn còn dấu tích nền nhà xưa cùng với phiến đá lớn mà nhân dân địa phương thường gọi là Thạch Bàn, hay còn gọi là hòn đá "năm gian" (rộng bằng 5 gian nhà), nơi Nguyễn Trãi từng ngồi ngâm ngẫm, đọc sách.

Kiếp Bạc nằm trên một khu đất bằng giữa thung lũng núi Rồng. Tam quan đền Kiếp Bạc như bức cuốn thư "Lưỡng long châu nguyệt" bệ thế. Đền Kiếp Bạc nhìn ra con sông Thương (còn gọi là sông Lục Đầu). Thời Trần, nơi đây là bến Bình Than.

Di thuyền trên sông Bình Than lịch sử, giữa dòng, còn đó cồn cát dài 200m, gọi là Cồn Kiếm, do Trần Hưng Đạo để lại thanh kiếm báu cho đời sau giữ gìn Tổ quốc. Sau lưng đền Kiếp Bạc, là núi Trán Rồng sừng sững, bên tả có núi Bắc Đầu, bên hữu là núi Nam Tào ba bề ôm lấy Kiếp Bạc hùng vĩ.

- **Các thông tin khác - Cách di chuyển**

Có nhiều cách để di chuyển đến Côn Sơn Kiếp Bạc:

Xe máy:

- Tuyến đường: Xuất phát từ Hà Nội theo hướng quốc lộ 1A, đến địa bàn thành phố Bắc Ninh sẽ có bảng chỉ dẫn đi Côn Sơn Kiếp Bạc.

- Thời gian: Khoảng 2 giờ 20 phút.

Xe khách:

- Bến xe: Bến xe Mỹ Đình, Hà Nội. Bạn có thể mua vé tại các nhà xe uy tín như Kumho, Việt Thanh, Đức Phúc, Ka Long.

- Giá vé: 70.000 - 100.000 VNĐ/ người/ lượt.

- Thời gian: Khoảng 3 giờ.

Côn Sơn Kiếp Bạc không chỉ là một di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh mà còn là một biểu tượng văn hóa của dân tộc. Khám phá Côn Sơn Kiếp Bạc, bạn không chỉ được chiêm ngưỡng cảnh đẹp thiên nhiên hùng vĩ mà còn được tìm hiểu về lịch sử hào hùng của dân tộc, được đắm chìm trong không gian tâm linh thanh tịnh và cảm nhận những giá trị văn hóa truyền thống quý báu.

4 Văn miếu Mao Điền

- **Địa chỉ** xã Cẩm Điền, huyện Cẩm Giàng, tỉnh Hải Dương

- **Giờ mở cửa:** từ 08:00 - 17:00 tất cả các ngày, kể cả ngày lễ

- **Giá vé/ chi phí:** Miễn phí

- **Phân loại điểm du lịch** Di tích lịch sử - văn hóa

- **Nguồn thông tin**

<https://www.ivivu.com/blog/2023/03/van-mieu-mao-dien-bieu-tuong-hieu-hoc-cua-xu-dong-hai-duong/>

- **Thông tin về địa điểm:**

Đây là văn miếu lớn thứ hai trong tổng số 6 văn miếu lớn và cổ xưa còn tồn tại của Việt Nam.

Văn miếu Mao Điền được khởi dựng ở thế kỷ 15 từ thời Lê Sơ tại huyện Bình Giang, đến thời Tây Sơn văn miếu được di chuyển về Mao Điền, hợp nhất với trường thi Hương trấn Hải Dương và trở thành nơi đào tạo hàng nghìn cử nhân, tiến sĩ nho học.

Nơi đây thường tổ chức các kỳ thi Hương để tuyển chọn nhân tài từ số các sĩ tử ở trấn Hải Dương và vùng phía đông thành Thăng Long. Triều đình nhà Mạc đã tổ chức cả kỳ thi Hội ở đây. Năm 1535, tại văn miếu Mao Điền, Nguyễn Bình Khiêm đã đỗ trạng nguyên, trở thành thủ khoa cả ba kỳ thi Hương – Hội – Đình.

Văn miếu gồm các hạng mục công trình như miếu thờ cổ, văn miếu môn, nhà bia tiến sĩ gồm có 14 bia đề danh 637 tiến sĩ nho học trấn Hải Dương (1075-1919), Thiên Quang tỉnh, cột cờ, hai nhà bia cổ, gác chuông, gác trống, nhà đông vu, tây vu, bái đường, hậu cung, khải thánh.

Các hạng mục trong văn miếu chủ yếu được dựng bằng gỗ, trên mặt có chạm khắc hoa văn thể hiện sự tài hoa của nghệ nhân xưa. Năm 1992, văn miếu Mao Điền được công nhận là di tích Lịch sử văn hóa cấp quốc gia. Đến tháng 12-2018, văn miếu được xếp hạng di tích Lịch sử quốc gia đặc biệt.

Bước qua cánh cổng tam quan đồ sộ của văn miếu là không gian kiến trúc hài hòa, đẹp mắt. Điểm nhấn của không gian là cây gạo cổ thụ hơn 200 năm tuổi. Cây gạo được trồng vào năm Cảnh Thìn thứ 9 (1801) nhằm ghi lại dấu ấn sáp nhập giữa văn miếu và trường thi Hương, dấu ấn của sự tái thiết chế.

Qua cây gạo cổ thụ là hai dãy nhà chính của văn miếu, là tòa bái đường và hậu cung được xây dựng theo kiến trúc hình chữ Nhị, chạm trổ rồng phượng đẹp mắt. Tòa bái đường là nơi đặt bàn thờ chung cho 637 vị tiến sĩ. Sau tòa bái đường là gian hậu cung có ban thờ Khổng Tử, Chu Văn An và các vị đại khoa của quê hương Hải Dương.

Ở gian hậu cung, ban chính giữa thờ Khổng Tử; bên trái thờ Nhan Hối, Tử Tư; bên phải thờ Mạnh Tử và Tăng Tử, vốn là bốn học trò thân tín nhất của Khổng Tử. Văn miếu còn có ban thờ các vị danh nhân như Lương quốc Trạng nguyên Mạc Đĩnh Chi, anh hùng dân tộc – danh nhân Văn hóa thế giới Nguyễn Trãi, Trình Quốc công Nguyễn Bình Khiêm.

Ngoài ra đến văn miếu Mao Điền du khách còn được chiêm ngưỡng các cổ vật có giá trị. Đó là 3 tấm bia đá cổ ghi lại những lần trùng tu, tôn tạo di tích. Đặc biệt hơn là chiếc khánh đá được chế tác từ đầu thế kỷ 19. Không gian văn miếu còn được tận dụng để tái hiện lại trường thi Hương ngày xưa với những lều chông để các sĩ tử làm bài thi.

Nhìn tổng thể văn miếu như một ngôi trường cổ xưa, luôn mang nét truyền thống khoa bảng, truyền thống hiếu học đẹp đẽ. Du khách đến đây sẽ thấy được vị trí, tầm quan trọng và giá trị lịch sử của văn miếu Mao Điền, đặc biệt là vai trò giúp các thế hệ hôm nay không ngừng học hỏi, nuôi dưỡng tài đức để trở thành những người có ích cho gia đình và xã hội.

5 Chùa Thanh Mai

- **Địa chỉ** xã Hoàng Hoa Thám, thị xã Chí Linh, tỉnh Hải Dương.
- **Phân loại điểm du lịch** Di tích lịch sử - văn hóa
- **Nguồn thông tin**
<https://vnexpress.net/cam-nang-du-lich-hai-duong-4462664.html>
- **Thông tin về địa điểm:**

Chùa xây dựng trên sườn núi Phật Tích, nay gọi là núi Tam Bảo. Trước chùa là núi Bái Vọng, nơi có phần mộ cụ Nguyễn Phi Khanh, thân phụ của anh hùng dân tộc, danh nhân văn hoá thế giới Nguyễn Trãi.

Chùa xây dựng từ thế kỷ 13. Đây là một trong những trung tâm của Phật giáo Việt Nam, nơi trụ trì của Pháp Loa tông giả - vị Tổ thứ hai của Thiền phái Trúc Lâm. Trải qua năm tháng mưa nắng, chiến tranh, chùa cổ đã sụp đổ. Thời gian gần đây, chùa được khôi phục từng phần trên nền móng của một số công trình lớn. Chùa nằm dưới quần thể rừng phong trải rộng trên diện tích hơn 100 ha, trong đó hơn 50 ha nằm trọn trong đất chùa.

6 Quần thể An Phụ - Kính Chủ - Nhẫm Dương

- **Địa chỉ** thị xã Kinh Môn, tỉnh Hải Dương.
- **Phân loại điểm du lịch** Di tích lịch sử - văn hóa
- **Nguồn thông tin**
<https://vnexpress.net/cam-nang-du-lich-hai-duong-4462664.html>
- **Thông tin về địa điểm:**

Quần thể An Phụ - Kính Chủ - Nhẫm Dương là di tích lịch sử và danh lam thắng cảnh quốc gia đặc biệt tại thị xã Kinh Môn, tỉnh Hải Dương. Di tích gồm An Phụ: gồm Đền An Phụ và chùa Tường Vân (Chùa Cao) thuộc xã An Sinh; Kính Chủ: Động Kính Chủ thuộc núi Kính Chủ, xã Phạm Mệnh (còn gọi là Bồ Đà, Quán Châu, Thạch Môn), lại có hang thông lên trời gọi là Dương Nham; Nhẫm Dương: chùa Nhẫm Dương (chùa Nhẫm, tên chữ là Thánh Quang) thuộc xã Duy Tân.

Đền An Phụ còn có tên là Đền Cao. Đền nằm trên đỉnh núi cao nhất của dãy An Phụ. Tương truyền, đền được xây dựng vào thời Trần (thế kỷ XIII), thờ An Sinh vương Trần Liễu - Thân phụ của Hưng Đạo Đại vương Trần Quốc Tuấn. Đền được xây dựng theo kiểu kiến trúc tiền nhất hậu đình, gồm có tiền tế, trung từ và hậu cung. Hậu cung có thờ tượng Trần Liễu và hai cháu nội Dệ Nhất Vương Cô và Dệ Nhị Vương Cô - con gái của Hưng Đạo Đại Vương.

Động Kính Chủ có nhiều ngõ ngách, chính giữa là ban thờ Phật, bên phải là bệ thờ vua Lý Thần Tông và Lý Chiêu Hoàng, phía trong thờ Đức Thánh Hiền, Ban Cô. Bên trái động thờ Thành Hoàng, Đức Ông. Sâu hơn ở phía trong là tượng Dệ Tam Tổ Trúc Lâm Huyền Quang tôn giả.

Hiện tại, trong động còn tổng 47 bia ma nhai như một bảo tàng về văn bia với những nét chạm khắc tài hoa, phản ánh rõ nét phong cách trang trí mỹ thuật đương thời từ thời Trần, Lê Sơ, Mạc, Lê Trung Hưng đến thời Nguyễn thế kỷ XIX.

Chùa Nhẫm Dương, tên chữ là Thánh Quang tự, là một ngôi chùa lớn, được khởi dựng từ thời Trần, được tôn tạo và khá sầm uất vào thời Lê, thời Nguyễn. Chùa còn bảo lưu được 2 tháp đá thời Lê - bảo vật quý giá cho thấy bề dày lịch sử của ngôi chùa. Chùa Nhẫm Dương còn có các di chỉ khảo cổ học như động Thánh Hoá và Hang Tỏi, với 1.796 hiện vật - chủ yếu là hoá thạch của các loài động vật có niên đại từ 3 - 5 vạn năm.

7 Làng gốm Chu Đậu

- **Địa chỉ** các xã Minh Tân, Thái Tân, huyện Nam Sách, Hải Dương, cách thành phố Hải Dương khoảng hơn 10km.
- **Phân loại điểm du lịch**
Làng nghề truyền thống - văn hóa
- **Nguồn thông tin**
<https://www.traveloka.com/vi-vn/explore/destination/lang-gom-chu-dau/250246>
- **Thông tin về địa điểm:**

Làng gốm Chu Đậu thuộc xã Thái Tân, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương. Chu là thuyền, Đậu là bến, tức thuyền đậu bên bến sông. Chu Đậu vốn là làng quê nhỏ bên dòng sông Thái Bình, danh tiếng lan xa đến khi xuất hiện những dấu vết về nghề gốm đạt đến đỉnh cao về kỹ thuật và nghệ thuật nổi tiếng bậc nhất trên thế giới hàng thế kỷ trước.

Sản phẩm tiêu biểu và đặc sắc nhất của gốm Chu Đậu cổ là chiếc bình Hoa Lam và bình Tỳ Bà còn được gọi là bình cha, bình mẹ. Bình tỳ bà mang dáng hình cây đàn tỳ bà đại diện cho tính âm, đất mẹ hiện thân cho người phụ nữ Việt Nam dịu dàng hiền thực nét na. Bình hoa lam thể hiện cho tính dương là người chồng, là cha, là trụ cột là nền tảng.

Tuy là một làng nghề nhỏ nằm ở một huyện nhưng làng nghề đã thu hút rất đông đảo khách du lịch đến thăm. Trong nhiều năm qua, làng gốm cổ truyền luôn cố gắng gìn giữ và phát triển hơn nghề truyền thống này. Các địa điểm du lịch cũng được nâng cấp để chào đón nhiều du khách trong, ngoài nước đến tham quan.

Gốm Chu Đậu chính là một trong những "cái nôi" lớn của nghề làm gốm Việt Nam. Tại làng nghề này đã sản sinh ra nhiều tác phẩm gốm nghệ thuật ấn tượng.

Có thể bạn chưa biết nhưng lịch sử làng gốm Chu Đậu đã trải qua hơn 600 năm rồi. Theo sách vở ghi chép, làng nghề gốm này đã hình thành và phát triển mạnh mẽ ở thế kỷ 14 đến thế kỷ 17.

Sau đó, làng nghề gốm Chu Đậu cũng có giai đoạn suy sụp và thất truyền. Đến nay, nghề gốm Chu Đậu đã hồi sinh và vươn lên rực rỡ. Làng gốm trở thành một nơi sản xuất gốm rất lớn ở vùng Bắc Bộ và trên cả nước. Các sản phẩm gốm ở Chu Đậu không chỉ được khách trong nước quan tâm. Hơn nữa, những du khách nước ngoài hết sức khen ngợi với sản phẩm gốm truyền thống này.

Vào năm 1986 đã có cuộc khai quật di tích Chu Đậu. Các nhà khảo cổ đã tìm thấy nhiều di vật gốm mỹ nghệ để lại từ nhiều năm về trước. Đó chính là những hiện vật cực kỳ giá trị của làng nghề Chu Đậu cổ xưa. Điều này càng làm cho người dân thêm phần khởi và vui mừng vì lịch sử rạng rỡ và giá trị đặc biệt của làng nghề.

Qua nhiều biến động lịch sử đến hơn 600 năm nhưng đến nay, làng gốm đã trở thành một nơi cực nổi tiếng, lưu giữ nét truyền thống về văn hóa và nghệ thuật của nước nhà.

8 Làng rối nước Thanh Hải

- **Địa chỉ** xã Thanh Hải, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương
- **Phân loại điểm du lịch** Làng nghề truyền thống - văn hóa
- **Nguồn thông tin**
<https://1vong.com/kham-pha-lang-roi-nuoc-thanh-hai-luu-giu-hon-que-viet/>
- **Thông tin về địa điểm:**

Làng rối nước Thanh Hải đã tồn tại và phát triển qua hàng trăm năm. Theo các bậc cao niên trong làng, nghệ thuật múa rối nước tại đây đã có từ thời nhà Lý, khoảng thế kỷ 11-12. Trải qua bao biến thiên của lịch sử, các thế hệ người dân Thanh Hải vẫn miệt mài gìn giữ và phát triển bộ môn nghệ thuật này.

Múa rối nước là một loại hình nghệ thuật độc đáo của Việt Nam, sử dụng mặt nước làm sân khấu. Các con rối được điều khiển bởi những nghệ nhân đứng sau màn nước, tạo nên những câu chuyện sống động và hấp dẫn. Tại làng rối nước Thanh Hải, các tích trò biểu diễn thường xoay quanh các chủ đề về tình yêu quê hương, đất nước, những hoạt động đời thường và các phong tục, tập quán truyền thống.

Điểm đặc biệt của làng rối nước Thanh Hải chính là những nghệ nhân tài hoa, hầu hết đều xuất thân từ nông dân. Dù bận rộn với công việc đồng áng, họ vẫn dành thời gian để tập luyện và biểu diễn. Tình yêu mãnh liệt với nghệ thuật truyền thống đã giúp họ vượt qua mọi khó khăn, giữ lửa cho bộ môn nghệ thuật này.

Làng rối nước Thanh Hải thường xuyên tổ chức các buổi biểu diễn phục vụ du khách. Những buổi biểu diễn này không chỉ thu hút người dân địa phương mà còn cả du khách trong và ngoài nước. Các tiết mục biểu diễn tại đây đã từng tham gia nhiều sự kiện lớn như liên hoan múa rối tại Huế, Hà Nội, Festival tuần Văn hóa Huế, lễ hội đền Hùng và nhiều lễ hội khác.

Đến với du lịch làng rối nước Thanh Hải, du khách sẽ được chiêm ngưỡng những màn trình diễn rối nước độc đáo, được biểu diễn bởi những nghệ nhân tài hoa. Ngoài ra, du khách còn có cơ hội tìm hiểu về quy trình làm rối nước, từ việc chọn gỗ, tạc rối, đến việc sơn phết và trang trí rối.

9 Đảo cò

- **Địa chỉ** thôn Triều Dương, Chi Lăng Nam, Thanh Miện, Hải Dương
- **Phân loại điểm du lịch** Thiên nhiên - trải nghiệm
- **Nguồn thông tin**
<https://mia.vn/cam-nang-du-lich/dao-co-12916>

- **Thông tin về địa điểm:**

Đảo Cò Hải Dương hay Đảo Cò Chi Lăng Nam, là một địa điểm du lịch nổi tiếng ở tỉnh Hải Dương. Nơi đây được thiên nhiên ưu ái ban tặng cho một khung cảnh thơ mộng với những cánh đồng lúa xanh mướt, nhiều hòn đảo nhỏ xinh xắn nổi trên mặt hồ An Dương và vô số đàn cò trắng bay lượn trên bầu trời.

Khu du lịch sinh thái Đảo Cò Chi Lăng Nam tọa lạc huyện Thanh Miện, tỉnh Hải Dương. Nơi đây sở hữu diện tích lên đến 31.000 ha và là nơi trú ngụ của nhiều loài cò, vạc và chim nước quý. Ngoài ra, Đảo Cò còn là trung tâm thủy sản của tỉnh với nhiều loại như tôm, cua, ba ba, cá chép, cá nheo, cá quả, cá vược, cá bơn,... Hồ An Dương cũng là môi trường sống của hàng trăm loại thủy sinh thực vật hoang dã quý hiếm.

Tính đến nay, Đảo Cò đã và đang là môi trường sống cho hơn 16.000 loài cò và hơn 6.000 loài vạc. Mỗi đông về, đảo trở thành điểm trú ngụ cho các loài cò vạc từ khắp nơi bay về và dần trở thành khu sinh thái do chính quyền địa phương quản lý. Đây không chỉ là địa điểm thú vị để tham quan và học hỏi, mà còn là nơi để nhiều trường học trong vùng đến nghiên cứu và phát triển hệ sinh thái tự nhiên.

- **Các thông tin khác - Cách di chuyển**

Từ Hà Nội đến Hải Dương không quá xa, khoảng cách chỉ hơn 70km nên việc lựa chọn phương tiện di chuyển đến Đảo Cò khá dễ dàng. Bạn có thể tham khảo:

Di phượt bằng xe máy: Tính từ trung tâm thủ đô Hà Nội, bạn đi theo đường Quốc lộ 5 (Hướng đi Hà Nội - Hải Phòng) khoảng 40km thì rẽ sang phải sang ngã tư Quán Gỏi. Tiếp tục đi thẳng sẽ tới thị trấn Thanh Miện, thuộc tỉnh Hải Dương. Tại đây bạn có thể hỏi đường người dân địa phương để đến đảo Cò hoặc dùng Google Maps giúp bạn đến nơi một cách an toàn và nhanh chóng nhé!

Du lịch bằng ô tô khách: Khi di chuyển bằng phương tiện này, bạn chỉ cần bắt xe ra bến xe Gia Lâm, sau đó đi xe có tuyến Thanh Miện - Bến Trại. Một tips nhỏ khi tới Thanh Miện, bạn nên bắt xe ôm hoặc Taxi chở tới khu du lịch Đảo Cò Hải Dương để thuận tiện nhất và không bị lạc đường.

10 Chùa Trăm Gian

- **Địa chỉ** thôn An Ninh, xã An Bình, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương.

- **Phân loại điểm du lịch** Di tích lịch sử

- **Nguồn thông tin**

<https://baophapluat.vn/ve-nam-sach-tham-chua-tram-gian-ngoi-co-tu-nghin-nam-mang-nhieu-gia-tri-lich-su.html>

- **Thông tin về địa điểm:**

Chùa được hình thành từ cách đây khoảng 1.000 năm, từng là một ngôi chùa lớn, trung tâm Phật giáo của cả nước và là trường dạy kinh Phật cho hàng nghìn phật tử. Đến nay, trải qua bao thăng trầm của lịch sử, ngôi chùa vẫn giữ được lối kiến trúc độc đáo với nhiều cổ vật giá trị. Theo tài liệu lịch sử, chùa Trăm Gian được xây dựng từ đầu thế kỷ XVII đến năm Chính Hoà (1691) đời vua Lê Hy Tông sửa thượng điện, năm Vĩnh Thịnh thứ 1 (1075) đời vua Lê Dụ Tông vua tiếp tục sửa thượng điện, các năm 11740, 1809 tu sửa và tôn tạo thêm khá nhiều công trình trong chùa. Thế kỷ XIX, XX chùa Trăm Gian được trùng tu lớn hơn.

Ấn tượng đầu tiên khi tới chùa Trăm Gian chính là khuôn viên rộng hàng vạn mét vuông cùng không gian yên tĩnh, thanh tịnh. Trước đây, chùa chỉ là một ngôi chùa nhỏ. Sau chùa được xây dựng lớn hơn với kiểu kiến trúc chữ Đinh, gồm nhiều công trình kiến trúc độc đáo, quy mô lớn, đặc biệt là gác chuông. Gác chuông có diện tích 128m², treo quả chuông lớn được đúc vào năm Thành Thái thứ II (1890), đây cũng là quả chuông hiếm có của tỉnh Hải Dương.

Gác chuông gồm 5 gian, trong đó ba gian giữa có kiến trúc chồng diêm, dựng bằng gỗ lim, mái lợp bằng ngói mũi cò, tường xây bằng gạch Bát Tràng. Hai đầu hồi kiến trúc theo kiểu bít đốc tạo dáng quai chảo, trên bờ nóc có phù điêu rồng ngoảnh mặt nhìn mặt nguyệt của mái trên, được đắp bằng vôi, giấy, gắn sành sứ bộ mái của phần chồng diêm là hai vì kèo, cột đặt trên xà thượng của công trình phía dưới. Phía trên mái chồng diêm có 4 đầu đao với phù điêu rồng châu, phượng mớm, các con chổi, con số lạc long được đắp bằng vôi và giấy bản.

Chùa Trăm Gian ở xã An Bình, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương. Chùa Trăm Gian ở xã An Bình, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương. Hệ thống bờ nóc, bờ chày mềm mại, cải hoa chanh. Tiền đường gồm 7 gian, kết cấu các vì kéo theo kiểu chồng rường, đầu sen. Các chi tiết như cột cái, cột quân, bẩy hiên, xà nách, các con thuận, câu đầu, trụ, con vành, đầu gò được chế tạo rất công phu. Các xà thượng, xà hạ, hoành, rui đều được soi chỉ. Kết cấu hệ thống giằng ngang và giằng dọc hợp lý, chặt chẽ. Trong tiền đường có một số bức chạm hoa lá “long quần”, chạm khắc rất tinh vi.

Phần ngoài cũng được tạo dựng khá chắc chắn, tường, móng xây dựng bằng gạch Bát Tràng để lộ bất mạch, mái lợp ngói mũi cò, kỹ thuật lợp phẳng. Công trình thượng điện có kích thước lớn 1m x 7m, bên trái là 7 gian thờ Mẫu, bên phải là hai nhà khách nối liền nhau như một hành lang.

Phía sau chùa là một vườn tháp gồm 10 ngôi, trong đó có 9 ngôi được xây dựng vào thời Nguyễn, một ngôi được xây dựng năm 2003.

Đầu thế kỷ XX, chùa Trăm Gian còn đủ 100 gian nhưng trải qua bao biến cố, thăng trầm của lịch sử, hiện nay chùa chỉ còn 85 gian. Tuy vậy, trong chùa vẫn còn lưu giữ được hệ thống cổ vật phong phú gồm 57 pho tượng Phật có niên đại thời Lê và thời Nguyễn, trong đó có tượng Trúc Lâm tam tổ, 12 bức đại tự, 12 đôi câu đối các loại, 738 bản khắc kinh Phật trên gỗ, 7 bia đá có niên đại thời Lê và thời Nguyễn, nhiều cổ vật có chất liệu gỗ, gốm, đồng và khá nhiều đồ tế tự mới.

Tương truyền, thời nhà Trần, tướng Nguyễn Huy Tĩnh đã đóng quân tại chùa để chặn quân Nguyên từ hướng sông Bạch Đằng đánh vào Thăng Long. Đến triều nhà Lê, ngôi chùa được xây dựng với quy mô lớn. Thời điểm đó, có người trong làng họ Nguyễn, Phật hiệu là Diệu Quang tu học theo dòng Trúc Lâm trụ trì tại chùa hàng năm cứ đến tiết lập hạ là ông lại mở lớp giảng kinh Phật nên tăng ni theo học rất đông. Đến thời kháng chiến chống Pháp và Mỹ, ngôi chùa còn là cơ sở cách mạng, sau này một phần chùa trở thành trụ sở của UBND xã An Bình. Khi UBND xã xây trụ sở mới, ngôi chùa lại trở thành điểm sinh hoạt văn hoá của nhân dân trong vùng.

Ngôi chùa đã thu hút được rất nhiều du khách về đây chiêm ngưỡng, tham quan. Ngôi chùa đã thu hút được rất nhiều du khách về đây chiêm ngưỡng, tham quan. Người dân nơi đây cho biết, chùa Trăm Gian đã gắn bó với họ từ bao đời nay, chứng kiến biết bao thăng trầm lịch sử nhưng với mỗi người dân, ngôi chùa đều thân thuộc như cây đa, bến nước, trở thành điểm tựa tâm linh không thể thiếu trong tâm khảm của mỗi người.

Năm 1990, chùa Trăm Gian được công nhận là di tích lịch sử văn hoá quốc gia. Năm 2019, chùa lại được UBND tỉnh Hải Dương công nhận là điểm du lịch. Trải qua hàng trăm năm lịch sử, chùa Trăm Gian đã gắn bó thân thiết với người dân An Bình, là nơi sinh hoạt tâm linh không thể thiếu, nơi gửi gắm bao ước nguyện của biết bao người dân.

Hàng năm, cứ vào các ngày từ 11-13/9 Âm lịch, tại chùa lại tổ chức lễ hội, thu hút không chỉ người dân ở địa phương sinh sống trong làng, làm ăn xa quê mà còn nhiều phật tử, khách thập phương về chiêm bái.

Dịp Tết đến Xuân về, ngôi chùa với dáng vẻ thanh tịnh cùng những mái ngói rêu phong, hành lang vắng lặng, vườn tháp cổ kính lại đón hàng trăm lượt du khách về tham quan, chiêm ngưỡng và tìm hiểu lịch sử. Đây dường như đã trở thành một điểm du lịch tâm linh hấp dẫn không thể bỏ qua cho du khách mỗi khi họ tới thăm Hải Dương.

Ẩm thực

1 Bánh đậu xanh

Đến với Hải Dương du khách chắc chắn không thể bỏ qua bánh đậu xanh mềm và ngọt lịm. Một thức bánh ăn vặt thưởng thức với trà cực cuốn hút.

Bánh được làm ra từ những hạt đậu xanh tươi xay nhuyễn cùng đường, dầu thực vật. Sau đó sẽ được cắt thành những miếng vuông, kích thước nhỏ gói trong giấy bạc hoặc giấy thấm dầu chuyên dụng để hạn chế dầu mỡ gây ngán khi ăn.

Ngay từ khi bóc lớp giấy bọc bên ngoài bạn sẽ ngửi rõ mùi thơm đặc trưng của đậu xanh, khi thưởng thức sẽ cảm nhận rõ vị ngọt và béo bùi nhưng không gây chán. Không gì bất khi thưởng thức bánh đậu xanh và nhâm nhi một tách trà chiều.

- **Giá bán tham khảo:** khoảng 30.000 - 40.000 VND/ hộp 200gr
- **Địa chỉ tham khảo:** Một số địa chỉ mà bạn có thể tham khảo:
 - Bánh đậu xanh Nguyên Hương
 - Bánh đậu xanh Rồng Vàng Minh Ngọc
 - Bánh đậu xanh Hòa An
- **Nguồn thông tin** <https://www.traveloka.com/vi-vn/explore/culinary/dac-san-hai-duong/164150>

2 Bánh gai Ninh Giang

Bánh gai Hải Dương là loại bánh quen thuộc tại khu vực miền Bắc, với phần vỏ bánh được tạo màu từ lá gai, có màu đen và hương thơm đặc trưng, phần bột nếp cái hoa vàng Kinh Môn nổi tiếng ở Hải Dương kết hợp với đậu xanh bên trong. Bánh được gói trong lá gai khá vuông vức.

Khi ăn bạn sẽ cảm thấy mùi thơm ngọt và dẻo dẻo của bánh, kết hợp cùng mùi thơm từ mè rang, mang lại hương vị không lẫn vào đâu được trong lần đầu thưởng thức. Đặc biệt bánh gai Ninh Giang - đặc sản Hải Dương còn có thêm dừa, đậu phộng, mỡ heo cắt nhỏ,... mang lại hương vị hấp dẫn và lạ miệng hơn khi thưởng thức.

- **Giá bán tham khảo:** từ 2.000 – 10.000 VND/cái (tùy loại).
- **Địa chỉ tham khảo:** Địa chỉ tham khảo:
 - **Bánh gai Ninh Giang:** Thôn Hữu Chung, Xã, Tân Phong, Ninh Giang, Hải Dương
- **Nguồn thông tin** <https://www.traveloka.com/vi-vn/explore/culinary/dac-san-hai-duong/164150>

3 Bánh cuốn

Mặc dù là món ăn quen thuộc, nhưng bánh cuốn ở mỗi nơi sẽ có cách làm và mang hương vị rất riêng biệt. Và không ngoại lệ, bánh cuốn Hải Dương cũng mang lại mùi vị khác biệt và cuốn hút cho du khách khi nếm thử.

Bánh được làm từ loại gạo hảo hạng nhất được xay mịn, vì vậy mà bánh có bề ngoài mượt, mỏng, cùng nhân thịt xay xào nấm, rắc một chút hành phi và ăn kèm cùng chút nước mắm sẽ mang lại món ăn không thể nào quên.

- **Giá bán tham khảo:** 20.000 - 25.000 VND
- **Địa chỉ tham khảo:** Một số địa chỉ mà bạn có thể ghé qua:
 - **Bánh cuốn Bà Thấu:** số 1 Lê Lợi, Hải Dương.
 - **Quán bánh cuốn chả mực Hạ Long:** số 30 Phạm Hồng Thái, Hải Dương.
 - **Quán bánh cuốn Bà Nga:** số 91 Phạm Hồng Thái, Hải Dương.
- **Nguồn thông tin** <https://www.traveloka.com/vi-vn/explore/culinary/dac-san-hai-duong/164150>

4 Bánh lòng Kinh môn

Nếu đến Hải Dương mà không thử qua bánh lòng Kinh môn sẽ là sai sót rất lớn đấy bạn nhé. Bánh được biết đến là loại bánh truyền thống của người dân Hải Dương, thường được dùng trong việc thờ cúng tổ tiên, mang hương vị đặc trưng riêng.

Món bánh này được làm từ những nguyên liệu gần gũi với đời sống như: gừng, đậu phộng, bông gạo nếp cái, đường. Khi ăn bạn sẽ thấy vị cay nhẹ nhẹ của gừng, vị bùi bùi thơm thơm của đậu phộng và bánh dẻo mềm dễ ăn.

- **Giá bán tham khảo:** Bạn có thể tìm mua món đặc sản Hải Dương này tại các quán trong huyện Kinh Môn, Hải Dương với mức giá khoảng 50.000 VND
- **Nguồn thông tin** <https://www.traveloka.com/vi-vn/explore/culinary/dac-san-hai-duong/164150>

5 Rươi Tứ Kỳ

Với thế mạnh nằm trong vùng đồng bằng sông Hồng, với hệ thống sông ngòi khá dày đặc. Nên vào khoảng thời gian tháng 8 âm lịch hàng năm tại những con sông lớn xuất hiện rất nhiều Rươi.

Người dân tại đây đã tận dụng cơ hội đánh bắt rươi để tạo nên món ăn thơm ngon, hấp dẫn đặc trưng không thể bỏ qua. Trong thịt rươi có nhiều chất dinh dưỡng và tốt cho sức khỏe, bạn có thể tìm thấy nhiều món ăn chế biến từ Rươi, trong đó phổ biến chính là mực chả rươi thơm ngon, dai dai, với mùi hương đặc trưng rất riêng.

- **Giá bán tham khảo:** khoảng tầm 500.000 VND/kg (có thể thay đổi tùy theo thời điểm).
- **Địa chỉ tham khảo:** Một số địa chỉ mà bạn có thể ghé qua:
 - **Rươi tươi di Sáu:** An Thanh - Tứ Kỳ - Hải Dương
 - **Nhà hàng Tuấn Rươi:** 347 Trường Chinh, phường Tân Bình, thành phố Hải Dương, Hải Dương
- **Nguồn thông tin** <https://www.traveloka.com/vi-vn/explore/culinary/dac-san-hai-duong/164150>